

BIODATA HUNGARICA

A folyóirat profilja

A *BioData Hungarica* folyóirat a magyarországi és Kárpát-medencei élővilágon folytatott kutatások nonprofit publikációs fóruma. Mint ahogyan ezt neve is mutatja, a folyóirat elsősorban adatközlő tanulmányokat tesz közzé, olyanokat, amelyeket terjedelmükben és adatközlő jellegükben fogva más folyóiratok nem fogadnak el, ugyanakkor a bennük lévő adatok – elsősorban természetvédelmi intézkedések vagy környezeti állapotértékelések megalapozása céljából – publikációra érdemesek.

A folyóiratot online formában a Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság (MBKT) adja ki. Kéthavonta jelenik meg változó terjedelmű tanulmányegyüttessel, valamint évente egyszer 20–30 nyomtatott példányban, melyek az adott évben kiadott cikkeket tartalmazzák. A nyomtatott példányokat közkönyvtárak és közintézmények (egyetemek, múzeumok) könyvtárai helyezik el. További nyomtatott példányok a kiadótól igényelhetők („print-on-demand” módon).

Az egyes cikkek elfogadása és minél hatékonyabb és gyorsabb szerkesztése/publikálása érdekében kérjük a szerzőket, hogy az alábbi útmutatót kövessék

Általános instrukciók

Olyan kézirat nyújtható be a szerkesztőséghez, amelyet korábban még nem közöltek, és máshol nem tervezik a közlését. A szerzői jog a kézirat szerzőjéé. Az adatgyűjtésekhez szükséges engedélyek beszerzéséért, valamint a vonatkozó jogszabályok és etikai előírások betartásáért a felelősség a szerzőket terheli.

A kéziratokat magyar nyelven (angol összefoglalóval, ábra- és táblázatcímekkel) vagy teljes egészében angol nyelven, e-mailben kérjük benyújtani a szerkesztőségnek (Sallee-Kereszturi Barbara, mail@barke.hu), vagy közvetlenül a vezető szerkesztőnek (Ujszegi János, ujszegi.janos@gmail.com).

A teljes kéziratot digitális formában kérjük, Word for Windows (nem rtf, nem odt) formátumban.

A tanulmány legyen a lehető legtömörebb; stílusa lényegre törő, egyértelmű, világos; nélkülözze a terjengős, modoros, tudálékos, redundáns és információt nem tartalmazó elemeket.

A kézirat a következő részekből álljon, melyek tartalmára az egyes címszavak alatt utalunk röviden. Az egyes részek maximális terjedelmét zárójelben adtuk meg.

Cím és szerzők

A cím legyen rövid, és utaljon egyértelműen a tartalomra. Kövesse a szerző(k) neve és teljes címe, az emailcímet is beleértve; felső indexszel egyértelműsítsük, hogy melyik névhez melyik cím tartozik. Több szerző esetén a kapcsolattartásért felelős szerzőt (levelező szerző, corresponding author) jelöljük meg. Például:

Podlussány Attila¹, Szénási Valentin² & Merkl Ottó³

¹ H-1117 Budapest, Bercsényi utca 10., Hungary. E-mail: podlussany.1941@gmail.com

² Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, H-1021 Budapest, Költő utca 21., Hungary. E-mail: szvalent@gmail.com (levelező szerző)

³ Magyar Természettudományi Múzeum, Állattár, H-1088 Budapest, Baross utca 13., Hungary. E-mail: merkl.otto@nhmus.hu

Abstract (200 szó)

A tartalom rövid összefoglalása, hivatkozást ne tartalmazzon (angol nyelven).

Kulcsszavak (5-10 fogalom)

A címben szereplő szavak lehetőleg ne szerepeljenek köztük (angol nyelven).

Bevezetés

Körvonalazza a munka motivációját, céljait, történetét és visszafogottan a vonatkozó irodalmat. Ha az adatokhoz bizonyítópéldányok is kapcsolódnak, itt kell megadni, hogy a példányok melyik gyűjteményben található. Ha megbízás alapján készült a felmérés (pl. hatástanulmány), szükséges megemlíteni, hogy ki volt a megbízó. Amennyiben a gyűjtés engedélyköteles volt, kérjük az engedély számát is közölni.

Anyag és módszer

Legyen lényegre törő. A minimális biológiai alapképzéssel bíró olvasók számára is nyilvánvaló módszereket nem kell részletezni.

Eredmények

Itt szerepeljen például az előkerült fajok száma, ezen belül a védett fajok vagy más elkülöníthető csoportok fajainak száma. (A fajok felsorolása ne itt szerepeljen.) Ez a rész ne tartalmazzon következtetéseket.

Megvitatás/Értékelés

Különüljön el az eredményektől. Ebben legyenek a fajlista alapján levonható következtetések, illetve a kiemelésre érdemes fajok rövid jellemzése.

Köszönetnyilvánítás (10 sor)

Fajlista

Kérjük a tanulmányban szereplő összes faj latin nevét megadni. A szerző és az évszám legalább akkor legyen teljes, amikor az adott taxont a szöveg először említi. A taxonok szerzőinek nevét ne rövidítsük. Botanikai cikkeknel követhető a nemzetközi gyakorlat, tehát a nevek rövidíthetők, és nem szükséges az évszám.

Az egyes fajok említése a latin fajnévvel kezdődjön. A fajok a latin nevek ABC-sorrendjét kövessék egy-egy csoporton belül. Ezután következzen a faj magyar neve (ha van), kisbetűvel, előtte és utána gondolatjellel. A gyűjtési adatoknál az alábbiakat adjuk meg: megye, közigazgatási határ, konkrét lelőhely, koordináták decimális fokokban, legfeljebb négy tizedesjegyig (N00.0000°, E00.0000°, ennek pontossága 10-15 méter), tengerszint feletti magasság (ha releváns, tízesre kerekítve), élőhely, gyűjtési mód, a gyűjtő teljes neve. Ha kell, gondolatjel után következhet olyan információ (röviden), melyet az adott fajról közölni szeretnénk.

A gyűjtési vagy megfigyelési adatok a megyék, azokon belül a települések (közigazgatási határok), azokon belül a konkrét lelőhelyek ABC-sorrendjét, majd az időbeliséget (a legrégebbi adattól kezdve) kövessék. Az egy megyéhez tartozó adatokat gondolatjellel válasszuk el a következő megyétől. Például:

Onthophagus (Palaeonthophagus) nuchicornis (Linnaeus, 1758) – homoki trágyatúró – Komárom-Esztergom megye: Gyermely, Siklóernyő-hegy, N47.6223°, E18.6947°, löszgyep, egyelés, 2017.IV.9., leg. Merkl Ottó. – Pest megye: Fót, Fóti Somlyó, N47.6219°, E19.2170°, cserjésedő gyep, egyelés, 2018.VII.12., leg. Merkl Ottó; Sződ, Debegió-hegy, N47.7222°, E19.1551°, homoki gyep, lótrágyából, 2018.V.27., leg. Merkl Ottó. – Magyarország fátlan területein mindenütt gyakori.

Ha bizonyos adatok (pl. koordináták, gyűjtési mód) hiányoznak vagy nem relevánsak, elhagyhatók. Ha a lista viszonylag kicsi, jól körülhatárolható területre szorítkozik, a megyét és a közigazgatási határt elég a bevezetőben említeni.

Az Irodalomjegyzék tételeit az alábbi módokon kérjük felsorolni

Folyóiratcikkek

A szerző(k) családi neve (KISKAPITÁLISSAL) és keresztnéveinek kezdőbetűi (valamennyi szerzőé, pont nélkül, az utolsó szerző neve előtt & jellel, a közlés éve (zárójel nélkül, kettősponttal), a tanulmány címe (a végén ponttal, majd gondolatjellel), a folyóirat neve (*dőlttel*, nem rövidített, hanem teljes formában!), a kötet

száma (**félkövérrel**), a füzet száma (zárójelben, nem félkövérrel, a kötetszám után ne legyen szóköz), az első és az utolsó oldal száma (köztük gondolatjel). A végén adjuk meg a doi-t (ha van; a szám előtt <https://doi.org/> álljon; a doi könnyen kikereshető a <https://doi.crossref.org/simpleTextQuery> oldal segítségével (az irodalomjegyzéket be kell másolni a képernyőn lévő dobozba, majd kattintani kell a Submit gombra). Például:

REES J, JARMAN P & GWYN D 2010: The Conservation of Operational Steam Locomotives. – *Industrial Archeology Review*, 32(2): 91–102. <https://doi.org/10.1179/174581910X12817815916401>

Ha egy cikknek nincs doi száma, de interneten hozzáférhető, adjuk meg a kapcsolódó linket és a dátumot, amikor az oldalt megtekintettük. Például:

SKOPIN N G 1966: Neue Tenebrioniden aus Zentralasien IV., nebst einigen systematischen sowie synonymischen Bemerkungen. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 58: 325–342. Online: http://publication.nhmus.hu/pdf/annHNHM/Annals_HNHM_1966_Vol_58_325.pdf ((Hozzáférés: 2020.X.16.)

Teljes könyvek

A szerző(k) családi neve (KISKAPITÁLISSAL) és keresztnéveinek kezdőbetűi (valamennyi szerzőé, pont nélkül, az utolsó szerző neve előtt & jellel, a közlés éve (zárójel nélkül, kettősponttal), a könyv címe (és a kiadás, ha nem az első; *dőlttel*, a végén ponttal, majd gondolatjellel), a kiadó neve, a kiadás helye, teljes oldalszám + pp. Például:

HINTON H E 1981: *Biology of insect eggs, vol. 2.* – Pergamon Press, New York, 234 pp.

Könyvfejezetek

A szerző(k) családi neve (KISKAPITÁLISSAL) és keresztnéveinek kezdőbetűi (valamennyi szerzőé, pont nélkül, az utolsó szerző neve előtt & jellel, a közlés éve (zárójel nélkül, kettősponttal), a fejezet címe (nem *dőlttel*, a végén ponttal, majd gondolatjellel), majd „In:”; a könyv szerkesztője a szerzők(k)éhez hasonló módon, majd zárójelben „(szerk.)”, a könyv címe (és a kiadás, ha nem az első; *dőlttel*, a végén ponttal, de gondolatjel nélkül), a kiadó neve, a kiadás helye, pp. + a fejezet oldalszáma. Például:

MCALPINE J F 1981: Morphology and terminology, adults. – In: MCALPINE J F (szerk.): *Manual of Nearctic Diptera, vol. 1.* Agriculture Canada, Ottawa, pp. 9–63.

MAYR E 2000: The biological species concept. – In: WHEELER Q D & MEIER R (szerk.): *Species Concepts and Phylogenetic Theory: A Debate.* Columbia University Press, New York, pp. 17–29.

Konferenciák tanulmányai a konferenciakötetben

A könyvfejezethez hasonló módon történjen. Absztraktkötetekre ne hivatkozzunk. Ne a konferencia meghirdetett címére és helyszínére hivatkozzunk, hanem a megjelent kötetre („Proceedings”), melynek mindig van szerkesztője és kiadója is. Ez nem mindig azonos a rendezők személyével és az intézményekkel! Például:

ORR A G 2006: Odonata in Bornean tropical rain forest formations: Diversity, endemism and applications for conservation management. – In: CORDERO RIVERA A (szerk.): *Forest and Dragonflies. Fourth WDA International Symposium of Odonatology, Pontevedra (Spain), July 2005.* Pensoft Publishers, Sofia-Moscow, pp. 51–78.

Internetes források

A folyóiratcikkekhez hasonló módon történjen. A forrás *dőlt* betűs elnevezése után adjuk meg az URL-címet. Zárójelben jelezzük az utolsó időpontot, amikor láttuk az oldalt. Például:

VAS Z & MERKL O 2018: Törösdarazsak és poszméhek terjedőben. – *A Duna-Ipoly Nemzeti Park honlapja.* <https://www.dunaipoly.hu/hu/hir/torosdarazsak-es-poszmehek-terjedoben>. (Hozzáférés: 2018.X.12.)

Csak olyan tétel lehet az Irodalomjegyzékben, amelyre legalább egyszer hivatkozunk a szövegben; és az Irodalomjegyzék minden tételére hivatkozni kell. A hivatkozások formája MARSHALL (1992) vagy (MARSHALL 1992). Amikor a hivatkozott forrásnak kettőnél több szerzője van (pl. GREY, BLACK & WHITE), GREY *et al.* formában kell hivatkozni rá. Ha egy szerzőnek ugyanabban az évben közölt több tanulmánya hivatkozunk, a, b, c stb. betűkkel különböztessük meg őket, pl. MARSHALL (1992a).

A taxonok szerzőjének és évszámának feltüntetése nem irodalmi hivatkozás, nem kell szerepelnie az Irodalomjegyzékben. Ha mégis akarjuk hivatkozni, tegyük szabályosan a szövegben, a taxontól függetlenül.

Nyomtatásban (in press) lévő közleményekre akkor lehet hivatkozni, ha elfogadták közlésre. Esetükben az évszám helyett „in press”, az oldalszámok helyett pedig „xx–xx” szerepeljen. Ha az éppen készülő cikk szerkesztése és tördelése során a hivatkozott közlemény megjelenik, az évszámot és az oldalszámokat tudassuk a szerkesztővel.

Készülőben lévő vagy benyújtott, de még el nem fogadott tanulmányokat, publikálatlan disszertációkat és más kéziratokat, illetve személyes közléseket nem lehet az Irodalomjegyzékben szerepeltetni, de a szövegben meg lehet említeni őket, például: „(Kovács, személyes közlés)”, „Kovács (nem publikált adatok) szerint ...”.

Ábrák

Az ábrákat mellékeljük a kézirathoz, de ne illesszük be őket a szövegbe. Minden fényképet, térképet, rajzot és diagramot az ábra típusától függetlenül, folyamatosan számozzuk arab számokkal abban a sorrendben, ahogy a szövegben következnek egymás után. Egy számhoz egy ábra tartozzon (tehát ne legyenek 1a, 1b típusú számozások).

Csak jó minőségű ábrákat áll módunkban elfogadni, jpg vagy png formátumban; a méretük nem haladhatja meg a 20 MB-ot. A jelek magyarázata az ábraaláírásban szerepeljen, és csak kivételesen az ábrán. Ha szükséges jeleket és szövegeket az ábrára helyezni, kérnénk az ábraaláírással egyező, „ArialNarrow” betűtípus használatát. A méretarányt a rajzon jelöljük, ne a nagyítás mértékét adjuk meg.

Az ábrafájlokat úgy nevezzük el, hogy a szerkesztő számára egyértelmű legyen, melyik kézirathoz tartoznak. Például: Papp_Bryophytes_BiodataHung_2020_1_ábra.jpg (és ne például IMG_0312.jpg vagy 5_1.jpg).

Az ábraaláírások tartalmazzanak minden információt ahhoz, hogy az ábra a szövegre való hivatkozás nélkül is érthető legyen. Az ábraaláírásokat a kézirat legvégén soroljuk fel. Az ábraaláírásokat angolul is adjuk meg.

Táblázatok

A táblázatok (Word táblázatként vagy tabulátorok használatával) szövegre való hivatkozás nélkül is érthetőek kell, hogy legyenek. Számozásuk arab számokkal történjen, és külön oldalakra kerüljenek. A táblázatok felirattal, az oszlopokat fejléccel lássuk el. A mértékegységeket mindig világosan jelöljük (SI mértékegységek használata kötelező). Minden felhasznált táblázatra és ábrára hivatkozunk a szövegben, például: 1. ábra; 1–2. ábrák; 2. táblázat.

Kérjük a szerzőket, hogy ezen felül vegyék figyelembe az alábbi fontos szabályokat

Karakterformázás

A kézirat betűtípusa irreleváns (azt úgyis a tördelő adja meg), de egységes legyen az egész kéziratban (például Times New Roman). A betűméret az egész kéziratban legyen 12 pontos; semmit ne írjunk kisebb vagy nagyobb betűkkel.

A genuszok (nemzetségek), a fajok és a faj alatti kategóriák nevét írjuk *dőlttel*; a magasabbrendű taxonok nevét azonban ne.

Az Irodalomjegyzékben az egyébként dőlt betűs taxonok neve se legyen dőlt.

Csak azokat a személyneveket kell KISKAPITÁLISSAL írni, amelyek hivatkozásokban és az Irodalomjegyzékben mint szerzők szerepelnek (gyűjtők, leírók nevét nem).

A szövegben (a fent említett taxonnevek kivételével) ne használjunk kiemelésre félkövér, dőlt, aláhúzott betűtípusokat, nagyobb betűméretet vagy színeket. A kiemeléseket bizzuk a szerkesztőre.

Ne írjunk a Capslock billentyű és a Formátum Betűtípus Nagybetűs (Format Character Uppercase) parancsok használatával.

Ne írjunk ritkítva.

Soha ne használjuk a Formátum Felsorolás és Számozás parancsot.

A kézirat készítésekor csökkentjük minimálisra az Automatikus formázás parancsait (például kapcsoljuk ki az automatikus felsorolást).

Bekezdésformázás

Legegyszerűbb, ha nem alkalmazunk semmilyen bekezdésformázást (behúzás, igazítás, címstílus), ezt a szerkesztő és/vagy a tördelő megteszi. A térköz legyen előtte-utána 0 pont, a sorköz szimpla.

Karakterek

Ne gépeljünk többszörös szóközt, többszörös tabulátor jelet, többszörös pontot stb.

A bekezdések végén a pont után és a bekezdésjel előtt ne legyen szóköz.

Táblázaton kívül ne használjunk tabulátor jelet.

Számjegyek között mindig gondolatjelet („en-dash”) használjunk (Ctrl + numerikus pad kötőjele), szóközők nélkül.

Dátumoknál a hónapot római számmal adjuk meg, ne legyenek szóközők, és kerüljük a nem informatív nullákat. Például: 2020.III.9. (és nem 2020.03.09. vagy 2020. III. 9.)

Csak elfogadott rövidítéseket használjunk. Az önkényes rövidítéseket és a zsargont kerüljük. Ha önkényes rövidítésekre mégis szükség van, a bevezetés végén adjuk meg a magyarázatukat.

A szerzőnek (több szerző esetén legalább a kapcsolattartó szerzőnek) ellenőrzés céljából korrektúrát küldünk. A megjelentetésig sok minden javítható és változtatható, de a leadott kéziratnak a lehető legteljesebbnek kell lennie; a szerkesztés és tördelés idején a szerző kerülje a kézirat nagyfokú átírását. Nyomatékosan kérjük, hogy a szerzők gondosan ellenőrizzék és a lehető leggyorsabban küldjék vissza a javított korrektúrát, mert ezzel a gyors megjelenést segítik elő.

A jelen útmutatásban nem érintett kérdéseket illetően kérjük, forduljanak a főszerkesztőhöz:

Sallee-Kereszturi Barbara

Humánökológus, szakmai kommunikációs referens

Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság

E-mail: mail@barke.hu

Tel: +36 20 384 0990

2020 decemberében

Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság

